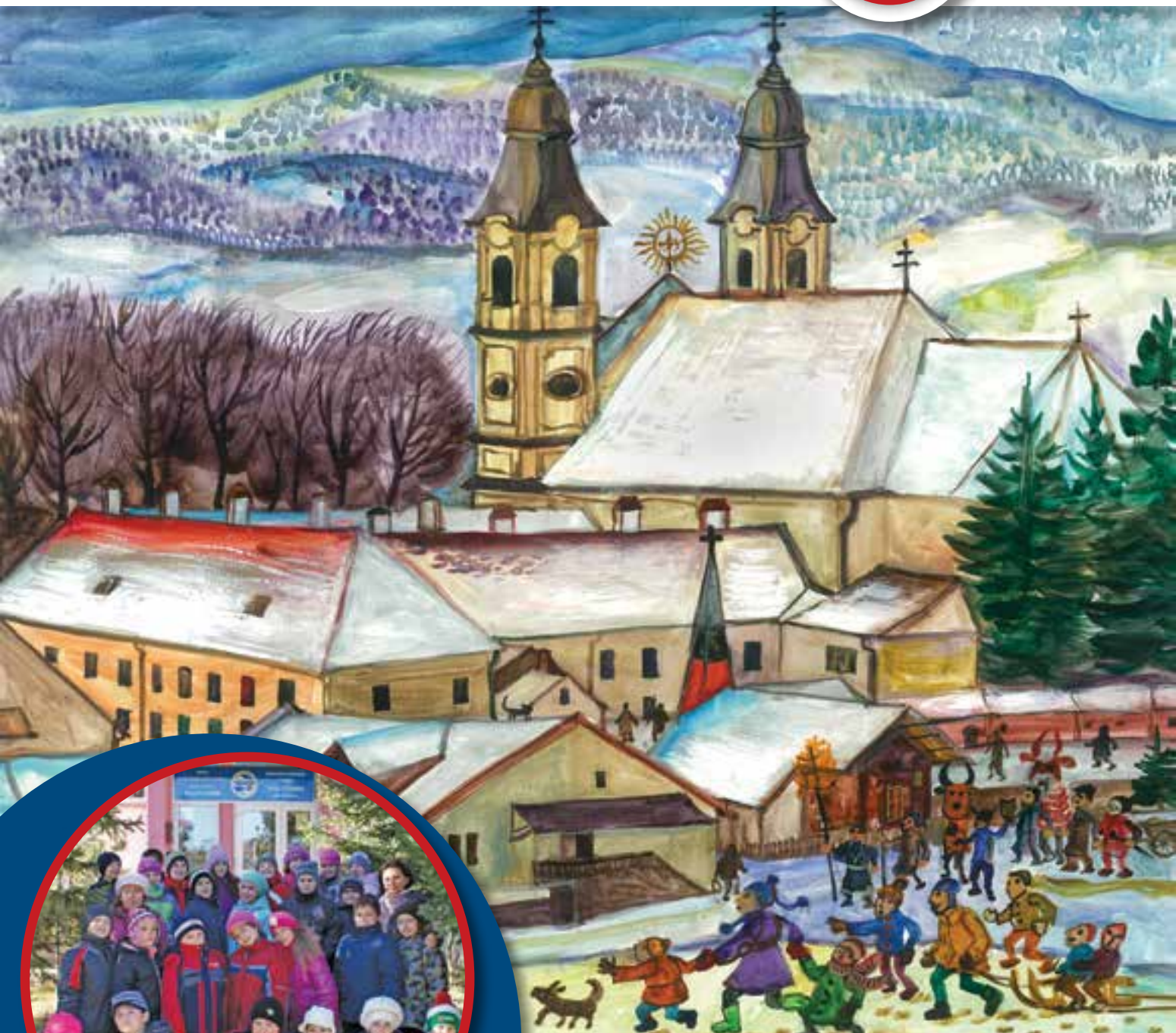

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2014. február • LVIII. évfolyam • 648. szám

2.

KÖDÁGYÁBÓL HOGYHA KIKEL
CSÍKSZEREDA MEGYESZÉKHELY,
FELRAGYOG A FÉNY ASSZONYA,
CSÍKSOMLYÓI SZŰZ MÁRIA.

(BORSÓPI L. LÁSZLÓ)

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Zenebonavers

Temetjük a telet, eresszük hát szélnek,
utolsó ereje fogytán van a dérnék,
dobbantsunk jó nagyot, ha lehet, két lábbal,
csapjunk zenebonát muzsikával, tánccal.

Bújjunk álarc mögé, cifra maskarába,
öltözzünk bohócnak, s úgy menjünk a bálba,
süssünk kövér pánkót, lakjunk jól belőle,
nyakunkon a böjt is, szabadulnánk tőle.

BALÁZS IMRE JÓZSEF versei

Csillagász

Míg beszélnek a csillagok,
én fülelek és hallgatok.
Amikorra csend lesz,
horoszkópod meglesz.

Távcsövemmel mindent látok,
 eget, földet, holdat, álmot,
állítgatom műszerem,
s csillagpor a fűszerem.

Kincstárnok

Arany, ezüst, drágakő:
a kincses zsáknak lába nő,
s máris jön a trezorba –
mindig itt a szezonja.

Ha én őrzöm a kincstárat,
nem rossz itt a kínálat.
Éjjel, míg a király szundít,
a zsákok híznak egy kilónyt.

MARKÓ BÉLA

Elolvadt

Búzásbesenyőben búzát,
libacombot, májat, zúzát,
Körtvélyfáján pedig körtét,
kutyabundát, macskaszőrmét,
Backamadarason barackot,
Harasztkeréken harasztot,
Bergenyében berkenyét
vagy esetleg burgonyát,
Havadon vettem havat eleget,
s vártam a nyári meleget,
hogy eladjam havamat,
de a nyakamon maradt,
s maholnap már semmim sincsen,
mert megromlott minden kincsem,
hiába is tartogattam,
semmi hasznom nincs abban,
mind penészes vagy avas,
egeres, bogaras,
se búza, se zúza,
se körte, se szörme,
se barack, se haraszt,
se berkenye, se burgonya,
s csak úgy elolvadt Havad,
lett belőle Sárpatak.

CSILLAG ISTVÁN rajza

TÓTH ÁGNES

Síppal, dobbal

Farsangra készülünk sebbel lobbal,
Elűzzük a telet síppal, dobbal,
Maskara is van, cifra meg rongyos,
Te vagy a király, én meg a koldus.

Zene szól, áll a bál, van sok maskarás,
Jelmezbe öltözött óvodás, iskolás.
Vonuljunk utcára, utánam, gyerekek,
Hejehuja, bummm-bumm, űzzük el a telet!

Hejehuja, bummm-bumm,
dobjunk, dudáljunk,
Szájtátva szalad a fél város utánunk,
Hejehuja, bummm-bumm, elűztük a telet,
Aki velünk tartott, az most fánkot ehet.

Maskarás társaság, fussatok utánam,
Farsangi fánkhegyek várnak a fatálban.
Maskarás képünkkel tele lesz az album,
Elűztük a telet, hejehuja, bummm-bumm!

A csodakantár

Magyar népmese

Volt egyszer egy csikósbojtár. Ez a legény olyan jó étvágyú volt, hogy hatvanhat gombóc után még a nadrágszíját sem eresztette meg. Hatalmas étvágyához megfelelő erővel is rendelkezett, mert akár egy hétéves lovat is fel tudott emelni, ha arra került a sor. Amikor a legény elmúlt húszesztendős, azt mondta az édesapjának:

– Hallja-e kend, édesapám, asszony után kéne nézнем!

Az öreg csikósnek nem volt ellenvetése.

A legény elbúcsúzott tőle illendően, és elindult feleséget keresni. Alig ment egy darabon, amikor észrevette, hogy előtte a mezőn egy ló nagyban verekszik egy farkassal. Több se kellett a csikósnek. Két kézre kapta a karikását, és olyat csördített a farkasra, hogy az menten elnyúlt a földön.

A ló ekkor odafordult a legényhez, és azt mondta neki:

– Megszabadítottál a legnagyobb ellenségetől, a farkaskirálytól. Én is segítek rajtad. Tudom, hová készülsz. Nehéz útra vállalkozol. Az, aki a te mátkád lesz, mesze lakik innen, az acélfolyón is túl, a lekvárhegy mögött, egy boszorkány házában. Vedd le a kantárom, tedd a tarisznyádba! Akire ezt rádobod, addig száguld veled, míg azt nem mondod: elég.

A legény tarisznyájába tette a kantárt, megköszönte a ló segítségét, és elindult megkeresni a boszorkány házat.

Már vagy fél esztendeje ballagott, amikor az acélfolyóhoz ért.

– Mi lesz most? – vakarta meg a füle tövét a csikósbojtár. – Ezen ugyan át nem kelek.

Alighogy így elbúsulta magát, egy nagy, tátott szájú hal bukkant fel a folyóból.

– Elmenj innen, te legény, mert rögtön bekaplak!

Több se kellett Jancsinak, mert így hívták a legényt, előkapta a kantárt, ráhajította a hal fejére. Hát lássatok csodát! A hal azon nyomban úgy megszélidült, hogy olyan lett, mint a kezes bárány. A legény

máris ott termett a hátán, és suhantak a folyón keresztül. A túlsó oldalon Jancsi lekapta a kantárt, és kiugrott a partra. Pihent egy keveset, s már neki is vágott a lekvárhegy oldalának. De csak csúszkált előre-hátra, akárhová lépett, mindenütt el-süllyedt a csizmája.

– Baj lesz itt, de nagy! – vakarta meg a füle tövét János.

Hirtelen észrevette, hogy a hegy mögül egy szárnyas sárkány táogat feléje. Nem sokat teketóriázott, előkapta a kantárt, ráhajította a sárkány fejére, és máris röpt a hátán, hogy süvöltött a szél a legény füle mellett.

Sűrű erdő közepén állt a boszorkány háza. Jancsit meglátva mindjárt kipendredett a küszöbre a rusnya teremtés. Haja szénaboglya, füle legyező, orra a mellét verte. Károgott, mint a holló, vijjogott, mint a vércse. De Jancsi sem volt rest, kapta a kantárt, rádobta a banya fejére, és elkezdte hajtani. Hét álló nap és hét éjjel űzte az erdőben.

Ekkor aztán a boszorkány összerogyott, hirtelen felrepedt a bőre, és kibújt belőle egy szépséges szép leányzó.

Megörült Jancsi, különösen, amikor a leány így szólt hozzá:

– Köszönöm, hogy megszabadítottál. Egy gonosz boszorkány elvarázsolt, s arra kényszerített, hogy én is boszorkány képében éljek. Még ki tudja, meddig szenved-

hettem volna, ha te meg nem szabadítasz. De most már ásó, kapa s a nagyharang sem választhat el minket egymástól.

Jancsinak se kellett több. Előfűtten-tette a táltos paripát, rátette a csodakantárt, s hipp-hopp, már otthon is voltak.

Boldogan éltek, míg meg nem haltak.

János úr készül

Népi gyermekdal

Hogyan lett Menyét Ábristól állatmentő

Menyét Ábrist a nagyszülei nevelték. Alacsony termetű, vörössesszőke kisfiú volt, arcán virító szeplőkkel, élénk kék szemén sokdioptriás, fekete keretes szemüveggel. Nagyszülei féltették, óvták, és lehetőségük szerint minden kívánságát teljesítették. Neki volt a faluban az első rollere. Irigylte is mindenki, amikor fel-alá száguldozott a poros úton. A nagyobb fiúk azelőtt is folyton gúnyolták szokatlan külseje miatt, de a tűzpiros roller miatt végképp megkeseredtek napjai.

– Nézzétek csak a kis pulykatoját, úgy rohangál azzal a rollerrel, mint egy liliputi kakas. Vigyük a patakhoz, és dörzsöljük le róla a rozsdafoltokat – kiabálta a csapat gonosz hangadója.

Elkapták szegény Ábrist, és durván megmosdatták. Dulakodás közben elszakadt a ruhája, eltört a szemüvege. A rollerét is csak a nagyapja segítségével tudta visszaszerezni.

De ezzel még nem lett vége a bántalmazásoknak.

Ábris féltve őrzött kincse egy törtszárnyú szajkófióka volt. A kertben talált rá, és azonnal ápolásába kezdett. A kis fióka felépült, de nem repült el Ábristól: mindenhol követte, és mókásan utánozta a fiú beszédhangját. Reggel fülébe fújta az ébresztőt, és szárnyával lesöpörte szeméről az álmorzsáit.

Egy nyári délután éppen madarával sétált a patak partján, amikor a bozótban leselkedő fiúbanda rárohant, és szajkóját elrabolta. Ábris az eset után hónapokig nyomta az ágyat. A tél beálltával gyógyulni kezdett, de szívét odavetette a télnek, hogy jégpáncélt kovácsoljon rá.

Tavasza Ábris érzékeny, szeretetteljes lénye helyén egy bosszúálló, gyűlölködő sárkány ágaskodott. Mivel testi erejére nem számíthatott, cseleket, fondorlatokat eszelt ki, bosszút akart állni az egész világon. Minden madarat leparittyázott, amit csak látott, a macskákat, kutyákat hajkurászta. Végül elszegődött egy madárkitömőhöz inasnak.

Amikor kitanulta a szakmát, és önállósult, felbujtotta a falut, hogy vadásszák le Madarász Béni különleges madarait, hogy ő kitömje, és drága pénzért eladja valamennyit.

Miután Galambdúc Tóbiás cikázó villámai kiűzte a faluból, Ábris elhagyott csőszkunyhókban, erdőkben húzta meg magát. Egyik télen, amikor a folyó jegén léket vágva próbált halat fogni, beroppant talpa alatt a jég, és beleesett a folyóba. Dermedt uj-

Szentkúthy Farkast, a négylábúakra szakosodott állatorvost kérte meg, hogy kezelje rászoruló állatait. A menhely vidám ugatástól, nyávogástól, bégéstől, mekegéstől, rőfögéstől, nyerítéstől, mugatástól visszhangzott.

A falut meglepte Ábris pálfordulása. Abbamaradtak a gúnyolódások, az utca népe tisztelettel köszönt be az udvarára. Ábris a házába fogadott egy mosolygós, hajléktalan, néma lányt, Lidit, akiről azt mesélték, hogy messzi országból száműzött királykisasszony, ismeri a békák nyelvét, és eszténként a nádas szélén együtt kuruttyol a békahaddal.

jaival kétségbeesetten kapaszkodott a lék peremébe, és segítségért kiabált a néptelen vidéken. Ekkor egy behavazott szénaboglya alól bozontos kóborkutya ugrott elő, vállánál fogva kihúzta a jég alól Ábrist, és a vackához vezette. A csuromvizes férfi vacogva bújt a szénaboglya alá, a kutya melléfékűdt, testével melengette. Ábris szívéből lassan olvadozni kezdett a jégpáncél.

Ettől kezdve elválaszthatatlan párost alkottak. Ábris üldögélt a folyóparton, nézte a víz folyását, hallgatta a csendet. Sok mindent tanult a folyótól. Galambdúc Tóbiás itt talált rá, amikor érte jött, hogy visszakísérje a faluba. Ábris szótlanul követte Tóbiást, nyomában kutájával, megmentőjével, akinek az Emánuel nevet adta.

Hazaérkezve Ábris nagy átalakításokba kezdett a portáján. A falu kíváncsian találgatta, hogy mi járhat a fejében.

– Tán csak nem nőszülni akar! Lehet, hogy bujdosása során ráakadt egy elvarázsolt királykisasszonyra, akit hely híján béka formájában őriz a kútjában, és most palotát épít számára – gúnyolódtak az arra járók.

Ábrist nem zavarta a falu rosszmájúsága. Reggeltől estig ácsolt, épített szótlanul. Egy vasárnap reggel aztán készen állt a hatalmas faépítmény, homlokzatán jókora tábla: ÁLLATMENHELY.

Ábris összegyűjtötte a környék valamennyi kóbor kutáját, macskáját, minden kivert vagy sérült állatot.

SZABÓ ZELMIRA rajzai

Bethlen Gábor

A borúlátó minden jóban talál hibát, a derűlátó a rosszban is megkeresi a jót. Hát legyünk derűlátók: történelmünk legsötétebb pillanatai is jók voltak valamire – próbára tettek, tanítottak. Igaz ugyan, hogy a mohácsi vész után három részre szakadt az ország, de létrejött a magyar szabadságeszmény, nyelv és műveltség keleti védőbástyája, az Erdélyi Fejedelemség, s a kis ország élén feltündökölt néhány fejedelem, akik bölcs és bátor nemzetszolgálatlaltal győzelemre tudták fordítani a reménytelenséget.

Az önálló Erdélynek több fejedelme volt, mint évtizede, de amikor azt mondjuk: „a fejedelem”, mindenki egyre, Bethlen Gáborra gondol – írja Makkai László. Bethlen Gábor a nagy fejedelem, uralkodása pedig Erdély aranykora.

● Szól a kakas már, majd megvirrad már

Szól a kakas már, majd megvirrad már,
Zöld erdőben, sík mezőben sétál egy madár.
Micsoda madár, micsoda madár?
Zöld a lába, kék a szárnya, engem odavár.
Várj, madár, várj, te csak mindig várj,
Ha az Isten néked rendelt, tied leszek már.

A hagyomány szerint ez, az egész magyar nyelvterületen ismert, régi-régi népdal volt Bethlen Gábor nótája. Amikor 1580-ban, a marosillyei kastélyban meglátta a napvilágot, bizony senki sem sejtette, hogy Erdély fölött fényes nap virradt fel. Nem nevelték uralkodónak. Régi nemesi, de nem főúri család sarja. Nagypapa a mohácsi csatában küzdött, apja János Zsigmond, majd Báthory István főkapitánya volt. Vitézségeért kapta a marosillyei birtokot.

Gábort és öccsét, Istvánt mind korán elhunyt apjuk, mind felnevelő nagybátyjuk katonai pályára szánta, ezért a latin és az elméleti tudományok helyett inkább katonai és gyakorlati ismereteket szereztek. Miután Báthory Zsigmond elvette az árváktól a marosillyei birtokot, nagybátyjuk, Lázár András gyergyószárhegyi kastélyában nevelkedtek. Ekkoriban még Bethlen Gábornak is az volt a legvakmerőbb álma, hogy apród legyen a fejedelmi udvarban.

A marosillyei kastély

A gyergyószárhegyi Lázár-kastély

Ez a vágya tizenhárom éves korában teljesült: Gyulafehérvárra ment, hogy birtokait érdemeivel visszanyerje. Apródként harcolt a törökök ellen Havasalföldön és Temesvárnál, Mihály vajda ellen több csatában, elkísérte Báthory Zsigmondot prágai diplomáciai útjára. Visszakapott birtokait testvériesen megosztotta öccsével.

● Az alkudozva is félelmes úr, a hajlongva is töretlen gerinc

Mi a neve ma Nándorfehérvárnak? Milyen esemény fűződik hozzá?

Reményik Sándor jellemzi így Bethlen Gábort, akit azért nem torzított el a hatalom, mert előbb megtanult igaz és hű szolga lenni. Négy fejedelmet szolgált híven: Báthory Zsigmondot, Székely Mózest, Bocskai Istvánt és Báthory Gábort. Nem egyszer érezhette úgy, hogy méltóbb lenne az uralkodásra, de ő nem a hatalmat, hanem az ország javát akarta.

Ugyan kinek lett volna ereje visszautasítani a fejedelmi címet azzal, hogy még túl fiatal e felelősséghez? Bethlen Gábor ezt tette. Amikor 1603-ban az Erdélyből elmene-kült nemesek Nándorfehérváron fejedelemmé választották, ő inkább Bocskai Istvánt segítette a fejedelmi székbe, támogatta a szultánnál, majd fegyverrel is.

Törökbarát volt – vádolták sokan. Pedig ugyanazt az utat járta meg, mint minden tisztán látó és ítélő magyar azokban a századokban: első sebeit – jó keresztényként – a török elleni csatákban szerezte, de lassan belátta, hogy a Habsburgok nagyobb veszélyt jelentenek, és a két „pogány” közül a kezelhetőbbet választotta: a törökkel szövetekezett.

Bocskai halála után még mindig szerényen a háttérben maradt, Báthory Gábort segítette hatalomra. Ám amikor kiderült, hogy az erőszakos és erkölcstelen fejedelem magával együtt az országot is a vesztébe sodorja, Bethlen végre elérkezettnek látta az időt, hogy kezébe vegye Erdély sorsát.

Ki lett még Habsburg-pártiból a Habsburgok ellensége?

● Tekintetetre hattyús lobogóink mély bókolással földre hajlanak

Iktári Bethlen Gábor hattyús zászlók alatt, a török szultán megbízó levelével és török hadak díszkíséretével vonult be Erdélybe. 1613. október 23-án a kolozsvári országgyűlés fejedelemmé választotta. Harminchárom éves volt ekkor: teste tele harcokban szerzett sebhellyel, múltja emberpróbáló tapasztalattal, elméje önerőből szerzett tudással, lelke pedig azzal az erős szándékkal, hogy újra nagygya teszi Erdélyt s majd Magyarországot.

16 év adatott neki erre. Példaképe Mátyás király volt. Szinte semmit nem bízott másra: erős központi hatalmat épített ki, maga vette kézbe a hadsereg, a gazdaság, az igazságszolgáltatás, a művelődés, a külkapcsolatok irányítását.

Belső ellenzékét bölcsen megbékítette, visszaszerezte a fejedelmi birtokokat, nem növelte az adókat, mégis megtöltötte kincstárát, mégpedig az állami kézbe vett marha-, só-, vas-, nemesfém-, méz-, viasz-kereskedelemmel. Letelepítette a vallásuk miatt hazájukból elűzött habán fazekasokat, és szívesen látta a külföldi mestereket, tudósokat, művészeket.

Melyek a nemesfémek? Hol vannak Erdély legnagyobb nemesfém, illetve sóbányái?

Bethlen Gábor tudósai körében

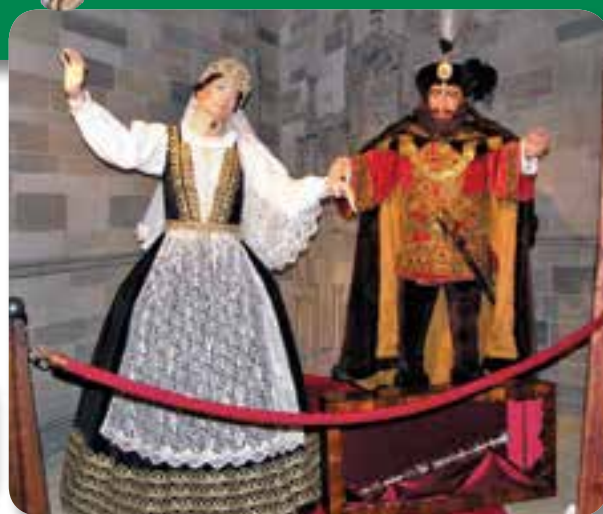
Ő, aki önerőből, felnőttként tett szert nagy műveltségére, megbecsülte a tudást. Gyulafehérvári fejedelmi udvara fényűző palota, a diplomácia és a művelődés európai rangú központja volt. Bárhová utazott, külön e célra készült kocsi vitte utána kedvenc könyveit. Könyvtárát nyilvánossá tette, Gyulafehérváron és Nagyszombat városában főiskolát alapított, és támogatta a magyar diákok külföldi tanulmányait.

● Fejedelem, a fundamentum áll!

Erős alapokat építve itthon, Bethlen Gábor okosan és eréllyel lépett kelet és nyugat, azaz a török és az osztrák császár felé. Széleskörű diplomáciai levelezést folytatott, s amit nem ért el meggyőző és szellemes leveleivel, azt alkuval, fegyverrel vagy fejedelmi házassággal próbálta megoldani.

Nem mindig lehet megtenni, amit kell,
de mindig meg kell tenni, amit lehet.

(Bethlen Gábor)

Bethlen Gábor és Brandenburgi Katalin esküvője. Viaszbabák a kassai múzeumban

Virginál – Brandenburgi Katalin kis zongorája

Előre két lépés, meg vissza három,
Kettő kelet, kettő nyugat felé:
Az ördögökkel kellett cimborálni
Látszattól néha, – mindig Istenért!

(Reményik Sándor)

A töröknek átengedte Lippát, de cserében megmentette Jenő várát, kisebb adót fizetett, és nem kellett hadat viselnie Moldova ellen. II. Ferdinánd osztrák császár ellen három hadjáratot indított, s bár legyőzni nem tudta, többször is sikerült Erdély számára előnyös békét kötnie vele.

Elfoglalta Kassát, Érsekújvárt, Pozsonyt, hadai már Bécs alatt csatáztak, de erősítés nem érkezett, ezért vissza kellett vonulnia. 1620-ban a pozsonyi, majd a beszercebányai országgyűlés királlyá választotta. Közel másfél évig viselte a magyar, horvát és szlavón királyi címet, de mértékletességére vall, hogy nem koronáztatta meg magát.

Bethlen Gábor aláírása

Seregek jönnek Hozzád megköszönni,
Fejedelem, a százados csodát,
hogy milliónyi magrejtő rögdöböl
virtust nevelt „vitészlő iskolád”.

(Áprily Lajos)

Nagyszabású terve az volt, hogy Európa protestáns uralkodóival összefogva legyőzi a Habsburgokat, majd svéd, holland, orosz segítséggel megszerzi a lengyel trónt, és a lengyel-magyar haderővel kiűzi a törököket. E tervek megvalósítását azonban a nemzetközi összefogás hiánya és 1629-ben bekövetkezett halála megakadályozta.

Bethlen Gábor aranyforintja

Bethlen Gábor szobra Kolozsváron

Bethlen Gábor uralkodása alatt tündérkertté szépült, oltalmas várrá erősödött a kifosztott, megtiport Erdély. Példája arra tanít, hogy nincs reménytelen helyzet, csak rossz vezér. Néhány év múlva olvassátok el Móricz Zsigmond és Makkai Sándor róla szóló, kitűnő regényeit. És őrizzék emlékét olyan büszke öntudattal, mint az általa alapított nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium vagy a székelyudvarhelyi Bethlen Gábor Iskola mai kisdíákjai.

Zsigmond Emese

- **Decemberi megfajtések:** Kötéltánc – két erő, szempont között nehezen megtalált egyensúly. Kötélhúzás – huzavona, amikor nehezen dől el, ki az erősebb, vagy kinek van igaza. Kötélből vannak az idegei – erős idegzetű. Kötél a sorsa – akasztófa vár rá. Királlyá választása előtt Hunyadi Mátyás Prágában raboskodott. 1370-től 1382-ig I. Lajos, azaz Nagy Lajos magyar király volt Lengyelország uralkodója.
- **Nyertések:** a sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola IV. E; a nagyváradi Juhász Gyula Iskola IV. osztálya; az esztelneki IV. osztálya.

A fehérvári példa

Bethlen Gábor fejedelem éppen a havasalföldi vajdának diktált levelet a kancellárián, felhíván nagyságos barátja és szövetségese figyelmét bizonyos török ácsingózásokra meg osztrák praktikákra, amivel mindkettejük országát a vesztébe akarták taszítani.

Gondterhelten nézett ki az ónkarikás ablakon őnagysága, de egyszeriben földerült az arca, amikor a fejedelmi palota kapujában feltűnt egy sötét köpenyegbe burkolt, hajlott férfi.

A fejedelem hátrafordult titkárjához:

– Szóljon kegyelmed az ajtónállóknak, hogy László mestert azonnal vezessék elélem.

Abban a pillanatban patkócsattogás hallatszott. Délceg fiatalember lovagolt be pejkó paripáján a gyulafehérvári fejedelmi palota udvarára.

László mester félreugrott a paripa útjából, de elcsúszott, és kiejtette kezéből a papírgöngyöleget, amelyet eddig óvatos gondossággal ölelt magához. A paripa megrémült a szerteszét szállingózó papírlapoktól, felágaskodott, horkolt, kirúgott, levetette lovasát, aztán körbeszáguldva az udvaron, kivágtatott a kapun.

A lovas felugrott, fiatal arcát düh torzította el, fölemelte lovaglókorbácsát, és végigvágott vele László mesteren.

Bethlen Gábor összehúzta szemöldökét.

– Vezessék elélem az úrfit.

A titkár meghajolt. Öt percbe sem telt, s a fejedelem előtt állt a délceg ifjú meg László mester.

A fejedelem alaposan megnézte mindkettőjüket. A prémes, aranyos mentéjű ifjút, akinek az arca még mindig vöröslött az indulattól, meg László mestert, aki sápadt volt a megaláztatástól. Homlokán a korbácsütés nyomán vörös csík húzódott.

A fejedelem mélyen elgondolkozott. Percekig tartott a csend. Aztán hirtelen fölvetette a fejét, és megkérdezte az ifjútól:

– Ki vagy?

Az ifjú büszkén hajtott fejet:

– Kelepcsényi Adalfréd, nagyságod szolgálatjára.

Elhallgatott. Tudta, többre nincs szükség. Ki ne ismerné Kelepcsény és környező tizenhét falu urát meg annak egyetlen örökösét.

A fejedelem biccentett.

– Apjaura megjelentette már kérelmét, hogy udvaromban kíván szolgálni elméje kicsiszolására.

Aztán szárazon hozzáfűzte:

– Másmilyennek vártam bemutatkozását.

– Nagyságos fejedelem, ez a fickó utamat állta – kesztyűjével László mester felé intett megvetőleg –, mikor éppen nagyságodhoz siettem tisztelkedésre.

– A többit láttam – szakította félbe szigorúan a fejedelem. Tudja meg kegyelmed, hogy az én udvaromban tilos korbácsot emelni még a kutyákra is, nemhogy emberre. Hát még olyan illusztris személyre, mint az én László mesterem, udvari tipográfusom és betűmetszőm.

Fölállt fejedelmi tölgyfaszékéből, és kezét nyújtotta László mesternek, aki mélyen meghajolva fogadta a fejedelmi kegyet.

– Mutassa kegyelmed munkálkodása eredményét.

– Összesározódtak az ívek, nagyságos uram – rebegte a nyomdász, aki csak most kezdett magához térni az ijedségből és szegényből.

– Megtisztogatjuk.

Bethlen Gábor saját fejedelmi tenyerével törölgette a sarat a frissen nyomtatott ívekről, aztán beszélgetésbe mélyedt a tipográfussal a nyomdai ívek tükre meg a betűk metszése dolgában.

Kelepcsényi Adalfréd csak állt, állt, várt, de senki sem törődött vele. Egyre vörösebb lett, egyre gyakrabban nyelt.

– Elmehetek, nagyságos uram? – szólalt meg rekedten.

Nagy merészség, nagy indulat kellett ahhoz, hogy valaki kérdés nélkül szóljon Bethlen Gáborhoz.

A fejedelem, szemében tigrisvillanással pillantott reá. Aztán csak úgy odavetette:

– Várjon!

Volt ez is olyan, mint egy korbácsütés.

A gögös, nemes úrfi elnézhette, amint a fejedelem leülteti tipográfusát, s az ívek fölé hajolva vitáznak olyasmiről, amiből ő semmit sem ért.

Mikor végeztek, Bethlen Gábor Adalfréd úrfi felé fordult. A tipográfus felállt, és indult volna, de a fejedelem visszaültette:

– Várjon kegyelmed. Adalfréd úrfit édesapja azért küldte udvaromba, hogy elméjét és jellemét kicsiszoljuk, derék férfi váljék belőle. Úgy rendelem tehát, hogy a mai naptól fogva kegyelmednek, úrfi, az udvari tipográfia lesz oskolája.

Kelepcsényi Adalfréd olyan arcot vágott, mint aki nem hisz a fülének, a szemének. Ő most biztosan álmodik, rettenetes, megalázó álmot. De a fejedelem tovább beszélt:

– Tanítója László mester lesz, aki Norinbergában és Amszterdamban tanulta a filozófia, jurisprudencia és teológia mellett a tipográfia nagyszerű tudományát. Engedelmesen és tisztelettel fogadja iránymutatását, mert bölcs és jó ember keze alá adtam. Kegyelmednek meg, László mester, ajánlom atyai jóindulatába e heves, de tán megcsillapodó vérű ifjút. Úrfi, fogja, vigye a mester után az íveket.

Kelepcsényi Adalfréd, tizenhét falu és Kelepcsény várának örököse már-már kirobbant, de volt annyi esze, hogy tudja, Bethlen Gábor, Erdély fejedelme nem az az ember, akivel kiköthet bárki fia. Így hát fejét hajtotta, és remegő kézzel ugyan, de átvette a súlyos papíros-tekercset.

A fejedelem mindentudó tekintete követte a mozdulatot.

– Legyőzte indulatát – gondolta magában a nagyúr –, úgy látszik esze is van, nem csak forró vére. Meggondolatlan még, de már gondolkodik. Ember lehet belőle.

Kegyesen intett, hogy elmehetnek.

Aztán az ablakból nézte, amint végigbalag az udvaron a tipográfus, akinek elégteltet szolgáltatott, és a nemes úrfi, akit becsületre tanított.

SZILÁGYPERECSEN

Kolozsvár

Bukarest

A hagyma tette híressé falunkat

Itt születtem

A református templom

Turulmadár a hősök emlékművén

Falu a hadak útján

Szilágyperecsen a Kraszna termékeny lapályán fekszik, 5 km-re Szilágysomlyótól. Községközpont, hozzá tartozik Kis-Perecsen, Szics és Badacsony.

A középkorban itt haladt át az a hadi út, amely Krasznárat és Somlyót érintve vitt a Berettyó völgyébe. Az Árpád-korban már létezett a falu a Kraszna jobb partján. Az áradások miatt később a perecseniek áttelepedtek a folyó magasabb partjára, a Nagy-hegy lábához. Az 1241. évi tatárdúlás idején a falu elnéptelenedett.

A falu nevével legkorábban a Somlyó határának 1259. évi leírásában találkozunk: *Perchen*. A *Perecsen* alak 1417-ben bukkan fel először. A falut a Báthoryak somlyói ága birtokolta.

A lakosság többsége református vallású. Egy okmány szerint 400 évvel ezelőtt a papnak minden házaspár egy kalangya búzát, hat pint bort, 40 dénárt fizetett. Kereszteléskor egy kenyér és egy tyúk járt a papnak.

Szilágyperecsennek népes baptista gyülekezete, és gyülekezeti fúvószenekara is van. Első imaházukat 1933-ban, az új imaházat 2004-ben adták át.

A falu iskolája a legkorábbiak közé tartozik a Szilágyságban. A XIX. század végén két népiskola működött a faluban. A templom melletti földszintes iskola 1897-ben, az új iskola 1960 körül épült. Iskolánkban jelenleg 320 gyerek tanul román és magyar tagozaton.

Szilágyperecsen nevezetes szülöttei: Boér Miklós író, pedagógus és Ioan Sima festőművész.

Kerek, de nem labda, piros, de nem alma

A perecseniek fő foglalkozása a kertészkedés, ezen belül pedig a hagymatermesztés, amelynek régi hagyo-

mánya van. A hagymát 15-20 fejcs koszorúba fonva vitték a piacra.

A perecseni hagyma messze földön híres volt. Bécsben, a császár konyhájában is perecseni hagymát használtak, sőt hagymánk eljutott egészen Kanadáig. Egy feljegyzés szerint Bem tábornok seregének Perecsen hat és fél szekér vöröshagymát szállított.

A világ leghosszabb hagymafonatával 2007-ben Szilágyperecsen bekerült a Guinness Rekordok Könyvébe. A 45 000 fej hagymából készített, több mint 4 és fél kilométer hosszú koszorún kétszáznál többen dolgoztak.

De világrekord az iskola udvarán álló, óriási hagymaszobor is. A 4,5 méteres, aransárga hagymafej üveg-szálból és szintetikus gyantából készült, 2 méteres betonalapzaton áll.

A szilágyperecseni hagyma Brüsszelben is jegyzett márkanév lett, így a perecseniek az Európai Unióban bárhol eladhatják. 2012-ben a helyi önkormányzat az Európa Parlamentben hagymakiállítást szervezett, hogy az Unióban is megismerjék a perecseni hagymát.

Lehet, hogy mi is a hagymától lettünk okosak és erősek, no meg szüleink szorgalmát is örököltük, ezért sikeresen veszünk részt versenyeken, sporttevékenységeken. Szilágyperecsenben szervezzük meg a megyei Boér Miklós Szépolvasóversenyt, a Zrínyi Ilona Matematikaversenyt. A legnagyobb sikert a Napsugár Öttusa Sportvetélkedőn értük el: 2012-ben aranyérmesek lettünk, így 2013-ban Szilágyperecsen lehetett a helyszíne az országos döntőnek.

Készítették Bacsadi Izabella és Józsa Mónika tanítónő diákjai.

Iskolánkra büszkék vagyunk

Befonva szép a haj, a hagyma

Itt zajlott a Napsugár Öttusa Bajnokság

FARSANG

Farsangi kirakós kártyáinkból hat jelmezt vagy egy sereg mókás keverék-figurát rakhatsz ki. A lap hátára ragassz kartont, úgy vágd körül a kártyákat.

KÜRTI ANDREA rajzai

KI JÁRT ERRE?

A frissen hullott hóban pontosan kirajzolódik az arra járt állatok nyoma. A gyakorlott és jószemű nyomolvasó nemcsak azt tudja megmondani, „ki” járt arra, hanem azt is, hogy az állat ráérősen ballagott vagy eszeveszetten rohant, sőt azt is, hogy csak véletlenül vetődött arra, vagy megszokott útvonalán haladt.

A leggyakrabban a mezei nyúl nyomára bukkanunk. A nyúl hátsó lába sokkal hosszabb, mint az első, ezért ugrálva halad, és mindig első lábai elé teszi le a hátsókat.

Szegény tapsinak rengeteg az ellensége, a magasból éppúgy érheti támadás, mint a földről. Ha csak a hóban vackolná el magát, szürkésbarna háta messzire kilátszana a fehér környezetből, biztos célpontul szolgálva a magasban köröző ragadozó madaraknak. Ezért hát rejtekhelyül egy biztonságosnak látszó bokrot választ ki magának. Földi ellenségeit azonban nem a szemük, hanem az orruk vezeti, s nyomát szaglászva könnyen rátalálnának. De a nyuszi túljár üldözői eszén, csalafinta trükkhöz folyamodik: jócskán túlnyargal a rejtekhelyéről kiválasztott bokron, majd saját nyomát követve 30-40 métert visszafelé szalad, végül két hatalmas oldalugrással a kiszemelt bokor alá ér. A nyomát követő kóbor kutya vagy róka elér a nyom végéhez, és ott tanácstalanul megakad: hová tűnt az üldözött? Tán csak nem nőtt szárnya, és emelkedett a magasba? A korgó gyomrú „nyúlvasdász” még egy ideig ide-oda szaglászik, majd lógó orral elkullog.

A róka egyre gyakrabban tűnik fel az emberi települések közelében. Ravaszdi ugyanis rájött arra, hogy könnyebb a szemetes kukákat „átfésülni” valami harapnivaló után, mint a hóban egereket hajszozni. A lábnyoma ki-

KISKÓPÉ

Ha van madáretetőd, mivel látod vendégül szárnyas barátaidat? Mivel tanácsos télen a madarakat etetni? Miért?

Decemberi megfejtés: Aki azt akarta, hogy emlékezzenek rá, nefelejcsét ajándékozott.

Nyertesek: Pásztor-Szőke Janka, Kolozsvár; a szászrégeni P. Maior Líceum IV. B osztálya, a lövétei IV. osztály.

sebb kutyáéhoz hasonlít, azzal a különbséggel, hogy a kutya egymás mellé, a róka pedig egymás elé rakja lábait, s így egyetlen vonalat kipontozva – a vadászok szóhasználatára szerint zsinórozva – halad.

A vaddisznóval is egyre gyakrabban találkozunk az ember. Egy kisebb csorda nemrég Kolozsvárra is „ellátogatott”. Egy éjjel arra ébredtek a tömbházlakók, hogy 2-3 természetes koca és vagy 10 süldő bóklászik a sétányon. A rendőrök nehezen boldogultak a szokatlan csendháborítókkal. Senki sem figyelte a nyomukat, amely hasonlít az őzéhez, azzal a különbséggel, hogy a vaddisznó csülkének nyoma mellett a láb tövét borító sörték – az úgynevezett sarkantyú – nyoma is látható.

Az őz, ha tapadós hóban halad, időnként lerúgja lábáról a „hóbocskort”, ami ott marad a nyoma mellett.

MIT GONDOL...

a kutya? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

A decemberi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Eljönnél velem a farsangi bálba?
- Jó, akkor most végre felvehetem a bolhajelmezem.

A koronkai III. osztály

Jujj, de régen láttalak!
Bekaptál már sok halat?

Lőrincz Fanni, Korond

- Hallgasd ezt a jó viccet, a Napsugárból olvastam.

A lövétei IV. osztály

EZ A CSUDA ZENEKAR

Hegedül a kisgér, penget rajta,
Csellón játszik a macska, vonó a farka.
Ez a csuda zenekar cincog, nyávog,
A lagziban a táncot, csak erre járod.

(*Gryllus Vilmos*)

Az egész világ ritmusra lüktet, muzsikál körülöttünk: a falomb, a patak, a szívünk. A fakopács, a fülemüle vagy a tücsök pedig egyenesen művésze „hangszerének”. Nem csoda hát, ha az ember is zenét csal ki – mióta világ a világ – a saját hangjából és szinte mindenből, ami a keze ügyébe kerül.

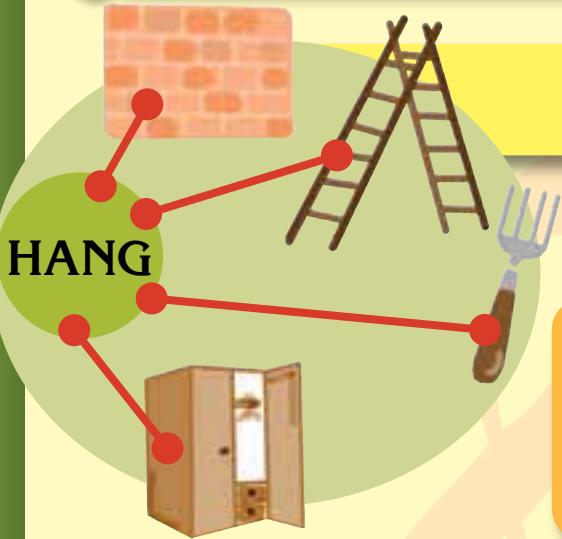
Mi a neve a mély, a magas, a középfekvésű férfi és női hangnak?

Ősünk a saját hangját hangszerrel is megtoldotta: belefűjt a lyukas csontba, az üreges szarvba, a kagylóba, zörgette a száraz termések magvait, verte a kifeszített bőrdobot.

Próbálj levéllel, fűszállal, fésűvel muzsikálni. Készíts valamilyen otthoni hangszert, és küldd el a képét nekünk.

Mit jelentenek ezek az összetett szavak?

Száritott tök erősíti fel
a hangját az afrikai
egyhúrú „hegedűnek”
vagy az indiai vina
húrjainak.

A dél-amerikai indiánok a kilencöves tatu páncéljából készítik apró gitárjukat, a charangót.

A havasikürtöt megemelni is nehéz, hát még fújni. Ezzel jeleznek egymásnak a svájci és a román pásztorok, de az egész világ a csodájára jár, milyen művészien fújják az ausztrál bennszülöttek a maguk óriáskürtjét, a didzseridut.

Mi lesz, ha a hegedű
beleszeret a trombitába?
Tölcséres hegedű. Éppen
farsangra való, mókás-
lármás hangszer.

A jóból megárt a sok,
a húrokból viszont nem.
Legalábbis ez a véleményük
a két-, három-, sőt nyolc-
nyakú gitár megalkotóinak.
De az is lehet, hogy a hétfejű
sárkány rendelte meg a nyolc-
karú polip születésnapjára.

Hangszerek szemétből. Paraguay egyik nyomor-
gyedében a szeméttelep kacsatjaiból készült hang-
szereken muzsikálnak a gyerekek. Nem Stradivari,
de a kislány boldogan húzza.

Tücskök, zengjetek... A világhálón meghallgathatod az angyalok hangját: mindenki ámulatára a lelassított tücsökzene hajsza-
ra úgy szól, mint egy angyali kórus.

Megfejtések – furcsa kerékpárok az októberi lapszámban: házaspár, szem~, iker~, jegyes~, táncos~, ~harc, ~viadal, ~választás, pár cipő, ~ kesztyű, ~ zokni. Kerékpár becenevek: bicaj, cagla, bringa, járgány, drótparipa, bicó, keró, monti. Hiányzik egy kereke: féleszű, félbolond, eszement, bódult, ügyefogyott, kolontos, kibillent az esze a helyéből, lábába szállott az esze, megkergült.

**Nyertesek: Antal Eszter, Felsőboldogfalva; Cornea Kincső, Marosfelfalu;
a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskola IV. C osztálya.**

**Havonta
3 díjat!**

REJTVÉNPÁLYÁZAT

A farsanggal kapcsolatos három jeles nap az első pályázati rejtvény megfejtése, a másodiké pedig a farsang két alakja, akik sok helyen tréfás küzdelemmel vívnak meg egymással. Szerencsés sorsolás esetén könyvjutalom jár bármelyik megfejtésért.

A Rejtvénykirály

1	2	3	D	4	5		6	H	7	8	9	10	Z
11				12		13			14				
15			Ó		16		17		18				
19				20				21					Z
22				23				24				25	
26		27			28		29			30			
Y		31		32			V		33	P			
34	35			36	SZ	37		38		39			
K			D		41				A				

VÍZSZINTES

- Holdhónapokkal számított év
- A farsang végét jelentő nap régiesen**
- Előkelő
- Forrásból buzog elő
- Versenyt, pályázatot hirdető
- Zokogó
- Zsíros lesz!
- Romlott szalonna jelzője
- Hiába pártatlan betűi
- IKERÍTŐ!**
- Ókori római pénz
- Apróságot lop
- Részvénytársaság röviden
- Vetni kezd!
- GIGI
- Megijed
- Kályha sütője
- Áraszt-e?
- Sütiféle
- Jóindulat része!
- Katonai egység

- A hét vezér egyike
- Ausztrália sziget-tagállama (TASMANIA)

FÜGGŐLEGES

- A farsang utolsó előtti jeles napja**
- Nagyon nagy
- Ókori húros hangszer
- Tizenkét hónap
- Január 6-a, a farsang kezdete**
- AAAAA!
- Valami okból
- Más helyre cipelő

- Menyasszony
- Lángész
- Papírra vet
- Szintén
- Vesd papírra
- Egérbeszéd
- Magot a földbe juttatni
- Probléma, nehézség
- Mint a vízszintes 18.
- Oroszlán angolul
- Állóvíz
- Tied a közepén!
- Túri András névjegye
- Gémszélek!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

NYERTESEK

A decemberi rejtvénpályázat megfejtése: Ó, Jézuska, köszönöm földi s égi örömöm! Nyertese: Székely Szabolcs, Sárközüjlak;

Bolinger Cintia, Csanálos; a gyergyószentmiklósi Kós Károly Iskola IV. A osztálya; a marosszentgyörgyi III. C; a mezőbaji III. B osztály. Az Őzi Napsi megfejtései: 40. old.: Salten, Bambi, őzgida, Disney. 46. old.: ...nem tudok olvasni, már késő volt. 50. old.: őzlábgomba. Nyertese: Szilágyi Sára, Szilágyballa; Tamás Ivett Viola, Körösfő; Pál Hunor József, Szentegyháza; Nemes Zsolt Hármasszék; Csiki-Harmath Ivett, Marosvásárhely; Makó Otília, Csiki Elvira, Felsőcsernáton; a dési III. osztály.

VÍZSZINTES

1. Megfejtés 1/1
6. Esztendő
8. Férfinév
9. Bánata
11. Pára
13. Kezünkön 5 van belőle
14. A tetejére
15. Lázár Éva névjege
17. Edzeni kezd!
18. Ház melletti telek
20. Írótabla régen
22. Indíték
23. Előd, felmenő
25. Duplán: kacaj
26. Tagadó szó
28. Páratlan zápfog!
31. Szabálytalanul játszik
33. Hajlik
35. Megfejtés 2/2

FÜGGŐLEGES

1. Orosz uralkodó
2. Igaz Károly névjege
3. Rovar
4. Csapadék
5. Kutya
6. Éjszakai
7. Megfejtés 1/2
10. Arany vegyjele (AU)
12. Néma Zoli!
14. Kis tárhely
16. Egészséges
18. Megfejtés 2/1
19. Gyökér
21. Amelyik helyre
24. Kiejtve: esz
27. Ezen a napon
29. Arcszín
30. Nem ily
32. Üres lik!
34. A távolba

1	2	3	4	R	5	6	7
8					9	10	
R		11		12		13	
	14			15	16		17
18			19		20	21	
22			23	24		25	
26		27		28	29		30
31			32		33		34
	Z		35	I			

MÜLLER VILMOS rejtvénye

TI KÜLDTÉTEK

1			
2			SZ
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

1

Virág Vanda, Nagykároly: farsang idején ezt is szabad.

1. Angol labda
2. Itáliai
3. Piros és kék keveréke
4. Nem ide
5. Bácsi párja
6. Csonthéjas gyümölcs
7. Maros testvére a legenda szerint
8. Kék és sárga keveréke
9. Nem ülő
10. Téli nyakraaló

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

2

Sprencz Róbert, Kolozsvár: néhol már előbukkan.

1. Téli csapadék
2. A nagy varázsló
3. Lányom férje
4. Szintén
5. A tetejére
6. Fa része
7. Libabeszéd

3

Toncea Réka Boróka, Marosvásárhely: február másik neve.

1. Ilyen hal a kisbéka
2. Hirtelen taszít
3. Kezéből hirtelen kienged, le...
4. Ilyen csiga is van
5. Fehér ital
6. Nem ül
7. Hangosan sír

1		
2		K
3		T
4		I
5		
6		
7		G

TALÁLD KI!

4

Kösd össze a pontokat a számozás sorrendjében.

– Aki a hideget nem szereti, hóember nem lehet.

.....

Nyuszika megáll a hóember előtt:

– Ide a répával, vagy hozom a hősugárgót!

.....

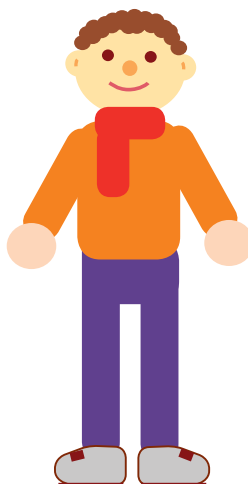
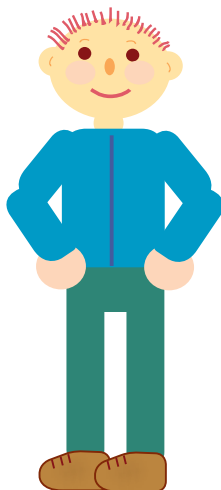
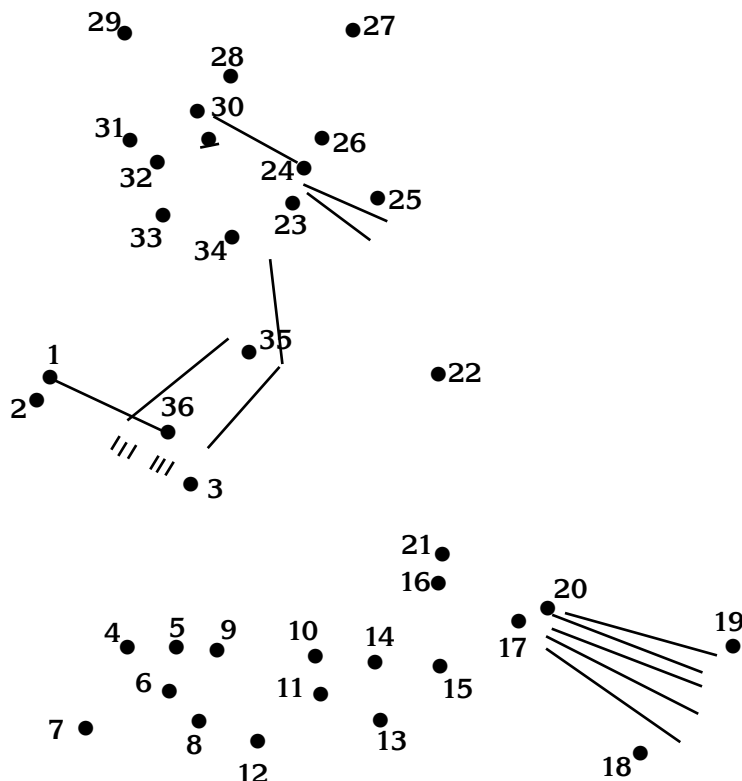
– Mit csinál a hóember nyáron?

– Beleolvad a környezetébe.

.....

TAVALYI HÓEMBER ELADÓ

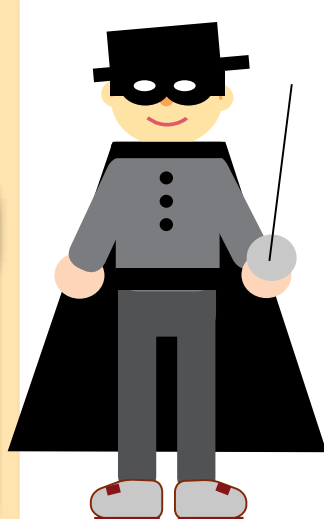

5

Olyan jól sikerültek a gyerekek jelmezei, hogy alig lehet rájuk ismerni. Egy-egy apróság azonban elárulja őket.

JANUÁRI MEGFEJTÉSEK

1. Szilveszter
2. Jancsi, Sári, Bandi, Boris, Pali
3. Napsugaras új évet kívánunk!

Szólj, szám!

Szó-móka

1. Farsangoljunk! Gyűjtsétek össze minél több népi és hagyományos magyar tánc nevét.

2. Elhúzza a nótáját, megtáncoltatja. Mit jelentenek ezek a szólások? Keressétek velük rokon értelmű kifejezéseket.

3. Mi a **hanglétra**, a **hangfal**, a **fejhallgató** idegen neve? Keressétek meg, és használjátok a következő szavak magyar megfelelőjét: **DJ** (dídzsé), **USB**, **internet**, **lájkol**, **csettel**, **mouse**, **monitor**, **touchscreen**, **display**.

– Kik laknak a falon?
– Festék.

.....
A hangsínt a hanglétráról festik a hangfalra?

.....
Ha felveszem a fejhallgatót, miért nem a fejemet halom?

Decemberi megfejtések: 1. Ajándék szavunk gyöke az **ajánl** ige. Ebből a tőből kihajtott szavak: ajándékoz, ajándékbolt, ~tárgy, ~csomag, ajánlás, ajánlat, ajánlatos, ajánlattevő, ajánlgat, ajánlkozik, ajánló, ~levél, ajánlott. 2. Örökifjú, ~szép, ~értékű, ~becsű, ~mozgó, ~lakás, ~nap-tár, ~mécses, ~lét, ~rész, ~hagyó, ~váltság, 3. A **hívők** Istenhez imádkoznak. Kedves **híveim**! A béke **híve** vagyok. A **hisékeny** könnyen lépre megy. A **hitetlen** mindenben kételkedik. **Hitegette**, majd cserben hagyta. A **hivatal** ügyeinket intézi. Keresd meg, mi az **élethivatásod**. Órán ne fogadd a telefonhívást. A túl sok cicoma már **hivalkodás**.

Nyertések: Hajdú Gergő, Sepsiszentgyörgy; a **csíkszeredai** Petőfi Sándor Iskola III. C osztálya; az **erdőszentgyörgyi** III. C osztály.

Maszat Művész Eolvastam – lerajzolom

Februári díjazottak: a **csíkszentdomokosi** Márton Áron Iskola III. A osztálya (*A király nyulai*, **Bodó István** rajza – 1); a **gyergyószentmiklósi** Fogarasy Mihály Iskola IV. C osztálya (*A szegény ember és a két gebe*, **Mihály Aladár** rajza – 2); a **szászrégeni** A. Maior Iskola III. B osztálya (*Lúdas Matyi*, **Portik-Dobos Anita** rajza – 3).

1

2

3

Levelező

Nemcsak a felnőttek tanítanak titeket, hanem ti is tanítjátok őket: jókedvre, játékra, gondfeledésre. Ezek nélkül élni is nehéz, farsangolni pedig éppen-séggel lehetetlen. Hát legyünk vidámak, üzzük el a hideget, a bajokat, és tárjuk ki szívünket, ablakunkat a tavasznak, a derűnek. Közben nyitogatjuk leveleiteket is: vajon mit rejtenek, kitől érkeztek?

Forrai Lea, Kolozsvár; **Bálint Barbara**, Zetelaka; **Kiss Katalin**, Szováta; **Gábor Boglárka**, Csíkszentdomokos; **Burnár Viktória**, Mikola; **Lakatos Hunor és Fanni**, Kézdivásárhely; **Bangyán Benjámín**, Bogdán-Rajcs Tímea, Sepsiszentgyörgy; **Kánya Gergő**, Csíkszentgyörgy; **Borsos Dániel**, Gergyócsomafalva; **Nagy Adrienn Anett**, Kárásztelek; **Kerecsi Bernadett**, Kézdiszárazpatak; **Sütő Loránd Levente**, Csutak Máté Sándor, Páva; **Jámbor Joel és Nathanael**, Lele; a **székelykeresztúri** Petőfi Sándor Iskola IV. B, a **Berde Mózes Líceum** IV.; a **kolozsvári** Református Kollégium III., a **Zenelíceum** III. B, az **O. Goga Iskola** II. D és IV. C; a **gyergyószentmiklósi** Fogarasy Mihály Iskola IV. C, a **Kós Károly Iskola** III.; a **csíkszentdomokosi** Márton Áron Iskola III. A, IV. A; a **nagyvárad** 16-os Iskola III. E, a **Szacsvay Imre Iskola** IV. B; a **négyfalusi** G. Moroianu Líceum IV. C; a **szatmárnémeti** Bălcescu-Petőfi Iskola IV. C osztálya; a **nagynyedi** IV. B; a **dési** III. D és IV. D; a **nyárádszeredai** III. B; a **margittai** III. A; a **csíkdánfalvi** III. SbS és IV.; a **csík-szépvízi** IV.; az **esztelneki** IV.; a **zabolai** IV. B; az **avasújavárosi** IV. B; a **szalárdi** IV. B; a **szováti** IV. A; a **bihari** III. B; a **bogdándi** IV.; a **zetelaki** III. A; az **ivói** III.; a **székelyszentkirályi** III.; a **segesvári** III. C; a **lövétei** IV. osztály; **válaszúti**, **málnásfürdői**, **magyarlapádi**, **méntelevi**, **árpádi**, **marosfelfalui**, **gyulakuti** olvasóink.

- **Fekete Ildikó** tanítónő és **maroszentkirályi** osztálya nemcsak a székely népviseletet ölti magára büszkén minden ünnepen, hanem a szokásokat: a fonót, a farsangtemetést, a farsangolók látogatását is feleleveníti.

- Láthatólag jól érzik magukat a gyerekek **Bakos Anna** mikolai tanító néni osztályában és a színes, vidám farsangi jelmezekben is.

- Zamatos szőlőge-rezd és még seregnyi ötletes jelmez tán-colt, mulatott **Stepca Rita** tanító néni halmi osztályának karneválján.

- **Boiér-Ilés Erzsébet** tanító néni dési negyedekesei a nap sugarait formázó kézbe ragasztották tőlünk búcsúzó tablójukat.

- **Fügedy Anikó Erzsébet, a margittai II. A osztály „tancimborája”** küldte ezt a képet, és számolt be arról, mekkora örömet szerzett a kicsiknek a Mikulástól kapott Őzi-Napsi, benne az Összecsukható nagymamával.

- **A kézdivásárhelyi Molnár Józsiás Iskola IV. A osztálya Kovács Katalin tanító néni** irányításával kartonból építette fel a mesés szép karácsonyi várost.

- *Síppal, dobbal, nádi hegedűvel és soha nem felhősödő jókedvvel* játsszák, táncolják, éneklük el minden hónapban a jeles napokhoz kötődő népszokásokat **Botka Ildikó tanító néni** harmadikosai a zilahi M. Eminescu Iskolában.

- **Szabó Ildikó tanító néni** dévai osztálya előbb a Szivárvány, majd a Napsugár olvasójaként négy éve küldi rendszeresen szerkesztőségünknek munkáit, megfigyeltéseit, híreit. A versenyek országos döntőjén is sűrűn találkozunk velük, hiszen nemcsak tanulni, olvasni, hanem küzdeni is szeretnek.

- **Árpádon** három korosztály, előkészítő, első és második kisdíjakok egy teremben, egyforma szeretettel böngészik a Szivárványt és a Napsugárt. **Bunău Irén tanító néni** szoktatja őket olvasásra, az érték keresésére írásban, rajzban egyaránt.

ITT A FARSANG, ÁLL A BÁL

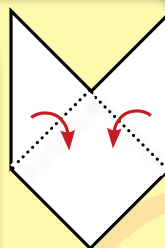
Akár álarcként, akár a termet díszíteni használhattok kollázssal, szalvéta-galacsinnal vagy festékkel színezett maszkokat, karneváli díszeket. **Farkas Enikő** nagygalambfalvi kisdíákjai egy fehér és egy színes lapból világos-sötét szimmetriával alakították ki az álarcokat.

Szilágyi-Székely Melinda magyarlapádi osztálya év közben is sokat mókázik, de farsangkor a bohóc a jelképük. Készítettek is belőle többfélét. Melyik a vidámabb?

Bárcsak ti is úgy falnátok a könyveket, mint ez a két sarokkönyvjelző. A malacka **Magyarlapádon**, az élesfogú könyvmoly **Czirmay Júlia tanító néni** dési osztályában készült. A szabásminta szerint elkészített kartonfület bármilyen figurává átvarázsolhatjátok.

Az árpádi kisbohócok kartonból születtek, spatula (fagyipálcika) a gerincük, szalag, gombok és egyéni mintázat díszíti ruhájukat, kalapjukat – magyarázta a kézimunkaötletet **Bunău Irén tanító néni**.

Inni nem lehet belőle, de a farsangi asztal ötletes díszé a talpas pohárra festett bohóc. **Tóth Éva Andrea tanító néni nagyszalontai** osztálya óvatosan pingálta, nehogy eltörjön, s a mosolyból sírás legyen.

A tojás- illetve kartonfejű bohóc teste hurkapálca, szerepe a mulattatás, készítői pedig **Horga Mónika zimándújfalusi** kisdiákjai.

Szereted a dióslaskát? **Székely Gizella tanító néni** negyedikesei a **zilahi** Wesselényi Református Kollégiumban kézimunkáztak a száraztésztával. Többféle alakú és színű laskából ragasztották izgalmas képeiket.

Hover Judit tanítónő a magyargyerőmonostori iskolások farsangi maszkjait küldte el nekünk. Nincs két egyforma köztük, mindenki a jelmezéhez igazította, és saját fantáziája szerint szabta, díszítette az álarcot.

Ijesszük el a telet – rikkantották **tordai** olvasóink **Finna Enikő** osztályában, és marcona arcokat festettek a kartontányérokra, majd kenderfonallal, tollal, vattával „öregítették” a maskarákat.

Irkafirka

Kerezsi Bernadett,
Kézdiszárzypatak

Bélteki Antónia,
Marosvásárhely

Szilágyi Anna,
Magyarlapád

A farsang egy nagy buli,
Nem lehet ott dűlni-fűlni.
Gyere inkább táncolni,
Csúf álarcot faragni.
Ha már elkészítetted,
Az osztályt feldíszítetted.
Aztán jöhet az éneklés,
És a nagy szereplés.

Magyari-Sáska Attila,
Gyergyószentmiklós

Jön a farsang, hurrá, hurrá,
Kezdődik a maszkabál.
Minden gyerek ijesztgeti
A legjobb pajtását.
Beöltöznek szörnyecskéknek,
Na meg pici hercegnőknek.
Hurrá, kezdődik a maszkabál!

Márton Bernadett,
Szentegyháza

Câmpean Noémi,
Dés

Szánkóznak a gyerekek,
Suhannak a dombon,
A felnőttek teáznak,
Hegy alatt, a hídon.
Örvendezik Katica,
Milyen jó is télen
Barátokkal szánkózni,
Hógolyóval játszani.

Boros Kriszta,
Sepsiszentgyörgy

Szabó Ágota,
Kémer

E lapszám támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Vágjátok ki, és
ragasszátok nevetek
mellé az osztály
közös gyűjtőlapjára.

CSÍKSZEREDA

Február itt van már!
Kezdődik a maszkabál.
Minden gyerek vidám,
Apró és nagy táncot jár.
Olvadozik a hó,
Ez a dolog csudajó!
Kijött a sok medve,
Vidám a kis cinege.

**A magyarlapádi
IV. osztály**

Vidám légy mindig, úgy mint
Dániel, Barbi, Kitty, Norbi,
Cynthia. Ha egy csepp szomorúság is beléd csordul, jönnek
ők, és felvidítanak.

A természetbarátok csapatában
Senki sem rest dolgozni,
Se Nojcsi, se Vivi,
Se Matyi, se Andi.
Mert nekünk a munka
Olyan, mint a móka.
Táncolunk és nevetünk,
Minden versenyt megnyerünk.

**A szatmárnémeti
A. Popp Líceum III. F osztálya**

Cinege, menj, szaladj,
Kapard a jeges havat!
Ha nem, a tél itt marad,
S a hótakaró itt ragad.
Várunk téged, cinege-pajtás,
Így bújik elő a friss, üde hajtás.

Ezt mondja a cinege:
– Gyere, tavasz, izibel!
– Keresem a virágom,
Vajon merre találom?

**A csíkszentdomokosi
Kurutty-győztesek**

Álmos Kati nézi, nézi,
Hogy táncol a Dézi Mézi.
Gyönyörűen forog jobbra,
Azután meg balra, balra.

**Balla Bernadett,
Gyergyóújfalu**

**Címlap:
Csíkszereda, a csíksomlyói
kegytemplom.
JÁNOSI ANDREA rajza
A csíkszeredai Nagy Imre
Iskola III. D osztálya**

Itt a tél, fúj a szél,
Már mindenki
Várja a tavaszt,
De nem jön
A meleg fuvallat.
**Lőrincz Sarolta,
Szepestegyháza**

**Faragó Bálint,
Sepsiszentgyörgy**

**Kovács Orsolya,
Sepsiszentgyörgy**

Van egy cicám, Pityuci,
A bajusza igazi.
Ölbe ül és dorombol,
Jó nagyokat szunyákol.
**Horváth Zsuzsa,
Felsőlehmény**

Bruno az én kedvencem,
Mindig örvend, ha lát engem.
Reggel felkel éhesen,
Forgolódik mérgesen.
Ha én enni adok neki,
Egyet vakkant, s megköszöni.
**Antal Szabolcs,
Szászrégen**

Van egy cicám, fekete,
de fehér a feneke.
Néha ásít, néha fázik,
de sohasem tétovázik.
Ha jön egy egér, bekapja,
hisz ilyen egy ügyes macska.
Van, hogy elvesz,
de mindig megkeresem.
Bárhogy is legyen,
én úgyis őt szeretem.

**Bíró Boróka,
Gyergyószentmiklós**

**Tamás Adorján,
Gyergyószentmiklós**

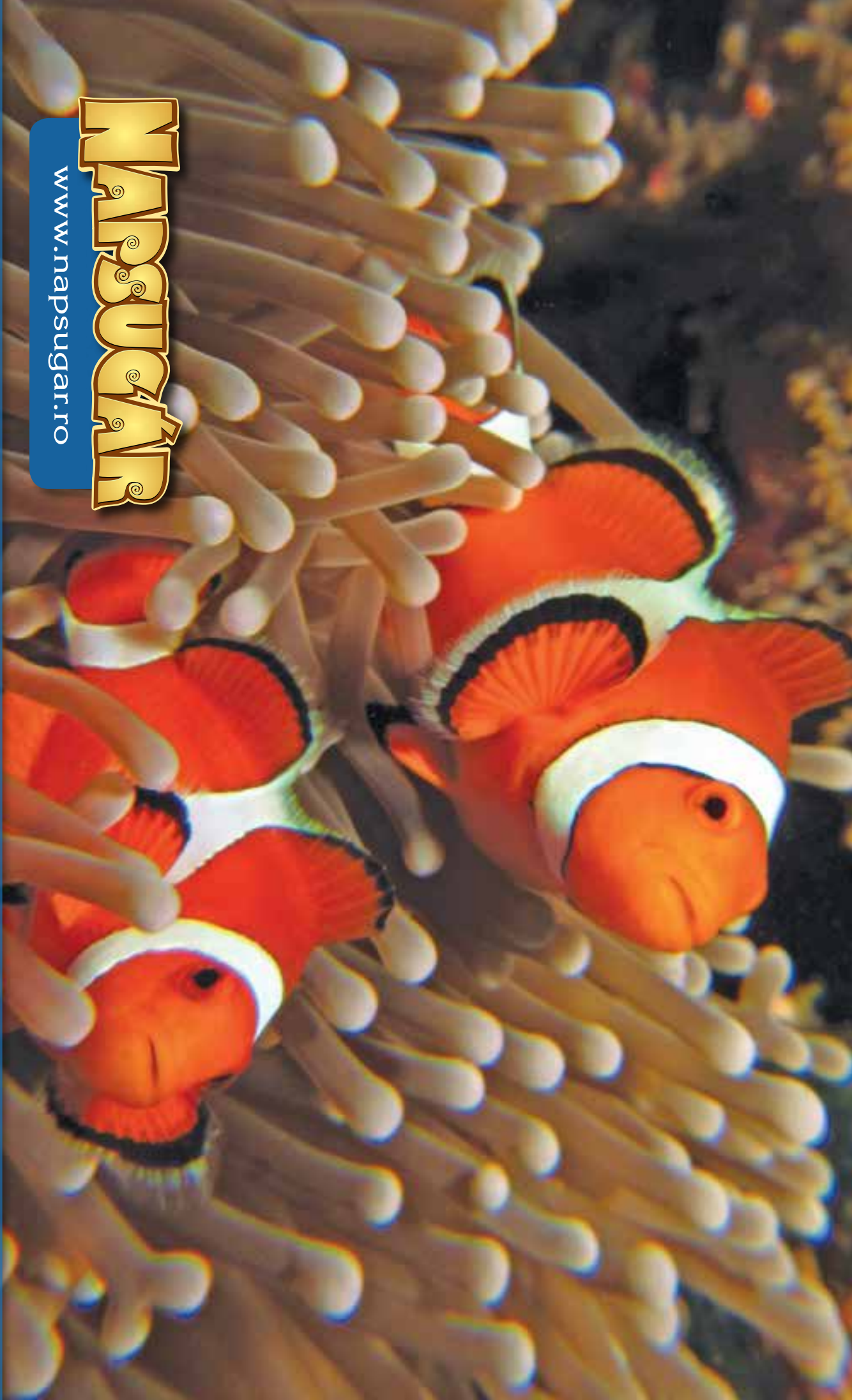

Mi vagyunk az angyalok,
Szépek és bájosak,
Szeretünk mi titeket,
Drága kicsi gyerekek.
**Rab Henrietta,
Sepsiszentgyörgy**

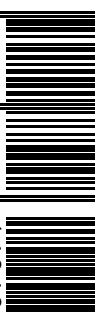
NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér. Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva. Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brăncuși nr. 202. ap. 101. E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001. Alapokárát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO4519030010106026602080001 B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622 Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

NAPSUGÁR

www.napsugar.ro

9 771221 775008 14648

Ára 3 LEJ, 400 FT

MEGHOGY BOHÓCHAL? BOHÓCKODIK A CSODA!
CŰPÁN PRÓBÁLUNK ÉLETBEN MARADNI.